

För- och grundskolenämnden

Tid:	Tisdagen den 24 maj 2022 kl. 09:00-14.25, lunch 12.10-13.10	
Plats:	Saluten, Stadshuset	
Beslutande:	Moa Brydsten (S), ordförande Lena Riedl (M), 1:e vice ordförande Tobias Holmbom (V), 2:e vice ordförande Roland Samuelsson (S) Linda Burén (S) Jimmy Liljefelt (S) Lisa Stolt (V) Ron Mahieu (C), t.o.m. §47 Anders Norqvist (L) Morgan Flank (MP) Ellinor Hansson (C), ersättande ledamot för Camilla Berg (KD)	
Övriga deltagare:	Se sidan tre	
Utses att justera:	Lena Riedl (M)	
Sekreterare:	<i>Digital signatur</i> Annelie Holmlund	§§ 40-49
Ordförande:	<i>Digital signatur</i> Moa Brydsten (S)	
Justerare:	<i>Digital signatur</i> Lena Riedl (M)	

BEVIS**Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag**

Organ: För- och grundskolenämnden
Sammanträdesdatum: 2022-05-24

Anslaget har satts upp:

Anslaget tas ner:

Umeå kommun
För- och grundskolenämnden

Sammanträdesprotokoll
2022-05-24

Förvaringsplats: Utbildningskontoret

Underskrift:
Linda Hellquist

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare

Valter Jauhainen (S) t.o.m. §43

Jens Backman (S)

Arvid Lundberg (MP)

Tjänstemän

Ann-Christine Gradin

Christopher Granberg

Daniel Nordgren

Maria Runarsdotter

Sofia Öberg

Åsa Bergström

Emma Steen

Gabrielle Hultdin

Annelie Holmlund

Beslutsärenden

§ 40

Diarienum: SK-2022/00006

Fastställande av dagordning och fråga om jäv - FGN maj

Beslut

För- och grundskolenämnden beslutar:

-att fastställa dagordningen

-att till protokollet notera att ingen person är jävig

Ärendebeskrivning

Föredragningslista till för- och grundskolenämndens sammanträde finns som bilaga och eventuella ändringar noteras. En jävig person får varken delta i handläggningen av ärendet eller vara närvarande vid nämndens behandling av ärendet.

Beslutsunderlag

Bilaga - föredragningslista

Beredningsansvarig

Annelie Holmlund, nämndsekreterare

§ 41

Diarienum: SK-2022/00218

FGN: Förenklad ekonomi- och personalrapport för perioden januari-april 2022

Beslut

För- och grundskolenämnden beslutar

-att godkänna förenklad ekonomirapport avseende perioden januari-april 2022

-att godkänna förenklad personalrapport avseende perioden januari-april 2022

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige fattade i juni 2019 beslut om förändrad rapportstruktur för kommunens nämnder och bolag som i korthet innebär att åiterrapportering till kommunfullmäktige sker via årsredovisning, delårsbokslut samt via en förenklad personal- och ekonomirapport i maj, avseende perioden januari-april.

Den förenklade rapporten visar på väsentliga personal- och ekonomiförhållanden i nämnden och syftar till att ge kommunfullmäktige insyn och möjlighet att hantera eventuella avvikelser. Nämndens rapport skickas till kommunstyrelsen för samordning och behandlas vid kommunfullmäktiges sammanträde i juni.

Beslutsunderlag

Bilaga 1: FGN förenklad ekonomirapport T1 2022

Bilaga 2: FGN förenklad personalrapport T1 2022

Beredningsansvariga

Sofia Öberg, ekonomichef

Åsa Bergström, personalchef

Beslutet ska skickas till

KS diarium

§ 42

Diarienum: SK-2022/00220

FGN: Internkontrollplan - uppföljning januari-april 2022

Beslut

För- och grundskolenämnden beslutar att godkänna uppföljning av internkontrollplan januari-april 2022 och gör bedömningen att den interna styrningen och kontrollen är tillräcklig.

Ärendebeskrivning

I början av 2019 fattade kommunstyrelsen (KS) beslut om ny handledning för intern styrning och kontroll. Handledningen gör gällande att det i nämndernas uppföljning ingår att bedöma om de beslutade kontrollåtgärderna har genomförts och fungerat på det sätt som var avsett samt bedöma om den kvarstående risken, efter att kontrollåtgärder vidtagits, ligger under den risknivå som är acceptabel. Med uppföljningsrapporterna från nämnderna som grund utvärderar sedan KS kommunens samlade system för intern kontroll för vidare avrapportering till kommunfullmäktige. Uppföljning av nämndernas internkontrollplan avrapporteras tertiärt i samband med ordinarie verksamhetsuppföljning.

Uppföljningen av nämndens internkontrollplan visar att merparten av nämndens kontrollåtgärder för perioden januari-april är delvis genomförda. Arbete pågår för att minimera riskerna inom kontrollområde ny lagstiftning, undervisning av nyanlända, inköp, skolfrånvaro och barns lärande i förskolan under coronapandemin, skolsegregation samt kompetensförsörjning. Risknivån bedöms vara acceptabel för dessa kontrollområden.

För kontrollområdet arbetsmiljö under coronapandemin bedöms vidtagna åtgärder ha gett avsedd effekt då personalfrånvaron för innevarande period i stort uppvisar samma nivåer som före pandemin. Även kontrollåtgärderna för barns utveckling och lärande i förskolan under

pandemin har resulterat i att frånvaron bland barnen stabiliserats. Ingen kvarstående risk bedöms därmed föreligga.

Beslutsunderlag

Bilaga 1: FGN uppföljning internkontrollplan, jan-apr 2022_förslag

Beredningsansvarig

Maria Runarsdotter, kanslichef

Beslutet ska skickas till

KS diarium

Dan Gideonsson, SLK ekonomi

Anette Sjödin, SLK ekonomi

§ 43

Diarienummer: SK-2022/00212

FGN: Uppföljning systematiskt arbetsmiljöarbete - 2021

Beslut

För- och grundskolenämnden beslutar att nämnden har tagit del av förvaltningens redovisning av den årliga uppföljningen av Systematiskt arbetsmiljöarbete, SAM, för år 2021.

Ärendebeskrivning

Enligt föreskriften om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1) ska arbetsgivaren varje år gå igenom och kontrollera hur arbetsmiljöarbetet bedrivs.

Uppföljningen har genomförts genom en digital enkät för att kvalitetssäkra sammanställning av resultatet och underlätta aggregering av resultatet inom nämndens område. Uppföljningen genomförs av chef och skyddsombud på respektive arbetsplats och ger ett underlag för dialog kring hur arbetsmiljöarbetet fungerar och vad som behöver prioriteras för kommande år. Respektive områdeschef har inom sitt verksamhetsområde gjort en sammanfattning av arbetsplatsernas utfall. Denna sammanfattning ligger till grund för gemensamma prioriteringar för förskolans respektive grundskolans verksamhetsområde för 2022. Förvaltningen redovisar utfall av den årliga uppföljningen av arbetsmiljöarbetet i enlighet med bilaga.

Arbetsmiljöfrågor som hanterats kopplat till Coronapandemin:

Under 2021 har det systematiska arbetsmiljöarbetet präglats av konsekvenserna av Coronapandemin. Kontinuerligt under året har riskbedömningar och åtgärder genomförts på olika nivåer i organisationen för att förebygga smittspridning och ohälsa pga. konsekvenserna av pandemin. Individuella anpassningar och handlingsplaner har tagits fram för att särskilt skydda medarbetare i riskgrupp och gravida medarbetare. När tillbud, händelser med exponering av coronavirus uppstått där personer varit i verksamheten under smittsam period, har händelserna

utretts, rapporterats till Arbetsmiljöverket och ytterligare förebyggande åtgärder vidtagits vid behov.

Förvaltningens beredskapsplanering för omdisponering av personal inom enheter, mellan enheter och mellan förvaltningar har bidragit till att säkra kompetensförsörjning. Beredskapsplaneringen har även varit ett stöd för prioriteringar i verksamheten för att säkerställa undervisning och omsorg och samtidigt säkra arbetsmiljön för medarbetare, barn och elever. Regelbunden dialog och avstämning med regionens Smittskydds-enhet har utgjort ett stöd för att kontinuerligt följa upp och anpassa åtgärder för att förebygga och minska smittspridning.

Inom förskolans område har åtgärder för utökade hygien- och städrutiner vidtagits. Anpassning av verksamheten för att förebygga smittspridning har bl.a. inneburit mer utomhusverksamhet och hämtnings- och lämningsrutiner utomhus. Oro för smittspridning har varit en återkommande fråga under året att hantera med behov av förankring och uppföljning av åtgärder samt olika former av stödinsatser för att främja en trygg arbetssituation. Olika typer av åtgärder har vidtagits för att minska nära kontakter vuxna emellan tex. genom digitala mötesformer. Digitala mötesformer är i sig en åtgärd som upplevs begränsat dialog och möjligheter till utvecklingsarbete när de frågorna blir svårare att hantera vid digitala arbetsformer. Restriktioner att vara hemma vid symptom eller smitta inom familjen har bidragit till ökad frånvaro, vilket inneburit att åtgärder i form av omdisponering mellan förskolor för att klara kompetensförsörjning skett mer frekvent.

Inom grundskolan har utökade hygien- och städrutiner hanterats. Risk för trängsel inomhus i samband med måltider har hanterats i samverkan med måltidsservice. Anpassning av undervisning till mer digitala former och i samband med ökad smittspridning fjärr- och distansundervisning har påverkat arbetssituationen-och bidragit till nya och ökade krav på pedagoger. Digitala mötesformer och rutiner för hämtning och lämning utomhus är exempel på åtgärder för att minska nära kontakt mellan vuxna.

Övriga arbetsmiljöfrågor som hanterats under 2021:

Inom förskolans område har arbetsmiljöåtgärder präglats av att hantera stress och arbetsbelastning i samband med stor frånvaro och brist på vikarier. Fortsatt utveckling och förankring av rutiner för grundverksamhet och prioritering av arbetsuppgifter samt anpassning av verksamheten har hanterats. Tillsammans med utveckling av rutiner för omDispositionering av personal mellan avdelningar och mellan olika förskolor har varit viktiga arbetsmiljöåtgärder för att hantera konsekvenserna av situationer med kompetensbrist.

Inom grundskolan har risker i arbetsmiljön kopplat till konflikthantering och situationer med hot och våld hanterats. Kompetensutveckling och stödinsatser från elevhälsan och andra stödfunktioner har genomförts på enheter med behov. Åtgärder för att minska upplevelsen av arbetsbelastning och förutsättningar för återhämtning har varit prioriterade frågor. Exempel på insatser är utvecklade former för schemaläggning och stöd för utveckling av skolors inre organisation. Prioritering av arbetsuppgifter och olika former av kompetensutveckling och stödinsatser på individ och gruppnivå har genomförts för att förbättra balansen mellan krav och resurser.

Fortsatt arbetsmiljöarbete och prioriteringar 2022

På övergripande nivå har fyra prioriterade områden identifierats.

1. Prioritera arbetet med OSA-mål på respektive arbetsplats kring arbetsorganisation, rimlig arbetsbelastning, och förutsättningar för återhämtning för att främja ett hållbart arbetsliv.
2. Förebyggande arbete och beredskap för händelser med hot och våld.
3. Bevara de positiva erfarenheterna med digitala arbetsformer från pandemin som underlättar i verksamheten och påverkar arbetsmiljön positivt.
4. Samarbetet med Teknik och fastighetsförvaltningen kring lokaler, städ, måltider och IT behöver utvecklas genom förbättrade rutiner och samsyn kring vem gör vad och hur.

Arbetsmiljöarbetet under innevarande/kommande år behöver hantera konsekvenserna efter pandemin. Dels behöver arbetet med att säkerställa

prioriteringar i verksamheterna, en rimlig arbetsbelastning och möjligheter till återhämtning efter åren med påfrestningar under pandemin. Dels behöver ett arbete med att ta vara på nya arbetsformer och rutiner genomföras. Genom att ta vara på de positiva erfarenheterna med nya digitala verktyg och mötesformer kan fortsatta förbättringar av arbetsmiljön och verksamheten uppnås. Arbetsmiljöåtgärder behöver vidtas för att säkerställa förutsättningar för de utökade digitala arbetsformerna.

Pandemin har även medfört förbättrade rutiner i det systematiska arbetsmiljöarbetet och bättre samverkan i arbetsmiljöarbetet. Dessa arbetsformer och rutiner behöver nu vidareutvecklas och säkerställas att de fortsatt prioriteras.

Fortsatt prioritering av arbetet med den organisatoriska och sociala arbetsmiljön behövs. Det finns ett uppdämt behov av att mötas på APT och arbeta med frågor som varit svårare att hantera under pandemin med digitala möten. Inom förskoleverksamhet finns behov av att prioritera arbetet med en tydlig och gemensam syn kring ändamålsenlig arbetsorganisation i förskola. Tillsammans med tydlighet i grundverksamhet, grundläggande och gemensamma rutiner samt arbete med roller/uppdrag skapas förutsättningar för kvalitet i verksamheterna och en bra arbetsmiljö på arbetsplatserna. Även inom grundskoleverksamhet finns behov av prioriterat arbete med arbetsorganisation, arbetstider, arbetsbelastning och återhämtning inom ramen för kompetensförsörjningsarbetet.

Den risk för ohälsa som uppstår pga. hantering av konflikter, hot och våld behöver prioriteras med förbättrat stöd, kompetensutveckling och rutiner. Åtgärder behöver tydliggöras på olika nivåer och uppföljning av redan pågående aktiviteter behöver följas upp och säkerställa att de ger önskad effekt.

Inom både förskole- och grundskoleverksamhet finns behov av stöd till rektorer att hantera konsekvenserna av brister i den fysiska miljön/inomhusmiljön. Insatser för att förebygga problematik behöver ses

över samt arbetsformer för att åtgärda brister i samverkan med stödfunktioner internt och tillsammans med Teknik och fastighet.

På övergripande nivå inom förvaltningen inriktas fortsatt arbete på att följa upp och säkerställa arbetet inom respektive verksamhetsområde. Även fortsatt förankring av rutiner för systematiskt arbetsmiljöarbete och samverkan på olika nivåer kring förbättringar av arbetsmiljön kommer att prioriteras. För verksamheterna finns stöd att tillgå i arbete med arbetsmiljöfrågor i form av utbildningar, gemensamma rutiner, samordning i gemensamma frågor, material och verktyg i arbetsmiljöarbetet.

Beslutsunderlag

Bilaga: Redovisning årliguppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete, SAM 2021

Beredningsansvariga

Åsa Bergström, HR-chef
Anna Holm, HR-strateg

Beslutet ska skickas till

Birgitta Forsberg, HR-direktör

§ 44

Diarienum: SK-2018/00581

FGN: Fyllnadsval av ersättande ledamot i arbetsutskottet

Beslut

För- och grundskolenämnden beslutar att utse Lisa Stolt (V) som ersättande ledamot i nämndens arbetsutskott.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beviljade 2022-03-28 Jessica Åberg (V) begärt entledigande från uppdraget som ledamot i för- och grundskolenämnden.

Vid kommunfullmäktiges sammanträde 2022-04-25 utsågs Lisa Stolt (V) som ny ordinarie ledamot i för- och grundskolenämnden.

Åberg uppehöll även uppdraget som ersättande ledamot i nämndens arbetsutskott och därför behöver en ny ersättande ledamot i utskottet utses av nämnden.

Beredningsansvarig

Annelie Holmlund, nämndsekreterare

§ 45

Diarienum: SK-2021/00371

FGN: Tillsyn av fristående förskola

Beslut

För- och grundskolenämnden beslutar med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) att förelägga Språkskolan i Umeå ekonomisk förening (org.nr 769600-4535) att senast den 31 maj 2023 avhjälpa påtalad brist genom att vidta nedanstående åtgärd:

- Återställa det bundna egna kapitalet, vilket innebär att det egna kapitalet minst uppgår till summan av medlemsinsatserna, det vill säga 558 700 kronor.

Huvudmannen ska inkomma med årsredovisning för år 2022, senast den 31 maj 2023. De vidtagna åtgärderna ska lämnas av huvudmannen och redovisas till Utbildningsförvaltningen på adress Umeå kommun, Utbildningskontoret, 901 84 Umeå eller till skolkontoret@umea.se

Ärendebeskrivning

På uppdrag av för- och grundskolenämnden genomför Utbildningsförvaltningen vid Umeå Kommun tillsyn av enskild huvudman som bedriver förskola, utifrån att kommunen tidigare har beviljat godkännande för huvudmannen att bedriva förskola. Tillsynen utgår från skollagen 26 kap. 2 § och 4 § p.1 och p.3, för att säkerställa att huvudmannen fortlöpande uppfyller kraven i 2 kap. 5 § 5a § och 5b §.

Med tillsyn avses en självständig granskning som har till syfte att kontrollera om den verksamhet som granskas uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter. Det övergripande syftet är att höja kvaliteten i den verksamhet som granskas. I tillsynen ingår att fatta beslut om åtgärder som kan behövas för att den huvudman som bedriver verksamheten ska uppfylla grundläggande krav enligt lagar och andra föreskrifter.

Om det vid tillsynen framkommer brister i verksamheten utifrån skollagens grundläggande bestämmelser kan för- och grundskolenämnden besluta om ingripande i form av anmärkning, föreläggande, återkallelse av tillståndet eller tillfälligt verksamhetsförbud, enligt skollagen 26 kap. 10–13 §§.

I tillsynen ingår även att genomföra en ägar- och ledningsprövning samt prövning av huvudmannens ekonomiska förutsättningar, enligt skollagen 2 kap. 5§.

Efter genomförd tillsyn, och under utredningens gång har Umeå kommun begärt kompletterande underlag från huvudmannen, gällande den ekonomiska situationen och tillhörande dokumentation. Huvudmannen har tagit del av det protokoll som upprättats efter genomförd tillsyn, och beretts möjlighet att inkomma med eventuella synpunkter.

Ägar- och ledningsprövning

Sedan den 1 januari 2019 ska kommunen i sin godkännandeprovning och tillsyn av fristående förskolor göra bedömningar gällande insikt och lämplighet. Syftet med lagstiftningen är att den som vill bedriva fristående verksamhet ska ha förutsättningar att bedriva verksamheten långsiktigt och med god kvalitet. Bestämmelserna innebär krav på insikt och lämplighet samt skärpta krav på den enskilde huvudmannens ekonomiska förutsättningar att bedriva verksamheten.

Huvudmannens ekonomiska förutsättningar

Regeringen har i förarbetena (prop. 2017/18:158 s 50 f. och s 122) till lagstiftningen om ägar- och ledningsprövning uttryckt att syftet med lagstiftningen är att förhindra oseriösa aktörer att verka inom välfärdssektorn. Den enskilde ska ha ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Kravet gäller under hela den tid då verksamheten bedrivs.

I kravet på ekonomiska förutsättningar ligger att verksamheten ska bedrivas på ett sätt som innebär att den bär sina kostnader och att det finns ekonomiskt utrymme för nödvändiga investeringar. Det kan bli aktuellt att ingripa mot en aktör om ekonomin kraftigt försämras, till exempel genom vikande elevunderlag eller att aktörens tillgångar minskar, på ett sådant sätt att det påverkar förutsättningarna att bedriva en verksamhet av godtagbar kvalitet enligt lagar och andra föreskrifter. Bestämmelserna om krav på ekonomiska förutsättningar syftar bland annat till att minska risken för plötsliga nedläggningar.

Beslutsunderlag

Bilaga 1: Bakgrund och utredning – Tillsyn av Språkförskolan i Umeå ekonomisk förening

Bilaga 2: Besvärshänvisning

Beredningsansvariga

Emma Steen, utbildningsjurist

Sofia Öberg, ekonomichef

Beslutet ska skickas till

Språkförskolan i Umeå ekonomisk förening: siv@sprakskolan.com

§ 46

Diarienum: SK-2022/00008

FGN: Delegationsbeslut och anmälningsärenden - För- och grundskolenämnden 2022-05-24

Beslut

För- och grundskolenämnden beslutar att godkänna redovisningen av delegationsbeslut och anmälningsärenden.

Ärendebeskrivning

Inför för- och grundskolenämndens sammanträde 2022-05-24 redovisas anmälda delegationsbeslut och anmälningsärenden som ska delges nämnden.

Beslutsunderlag

Bilaga: Sammanställning av delegationsbeslut och anmälningsärenden, upprättad vid tidpunkt för kallelsens utskick.

Beredningsansvarig

Annelie Holmlund, nämndsekreterare

Informationsärenden

§ 47

Diarienumr: SK-2022/00067

Utbildningsdirektören informerar

Säkerhetspolitiska läget

Information ges om det säkerhetspolitiska läget. Desinformation, IT-säkerhetshot, varubrist och kostnadsökningar är några av de hot mot Sverige som i nuläget har identifierats.

Den 1 juli träder en ny lagstiftning i kraft vilken ska ge en mer rättvis fördelning av flyktingmottagning mellan kommuner. Även ansvarsfördelningen tydliggörs i och med den nya lagstiftningen. Den 17 juni avser Migrationsverket ge mer exakta besked om hur fördelning väntas se ut.

Arbete pågår inom nämndens verksamhetsområde inför kommande flyktingmottagning både vad gäller bosättning och mottagning inom förskola och skola.

Lovskola och lovsimskola under påsklovet

Christopher Granberg, biträdande utbildningsdirektör för grundskola, informerar om genomförandet av lovskola och lovsimskola under påsklovet.

Befolkningsprognos, P22

Sofia Öberg, ekonomichef, ger information om den nya befolkningsprognosen P22 och dess påverkan på nämnden.

Arbetsmiljöverkets riktade tillsyn

Åsa Bergström, HR-chef, ger information om Arbetsmiljöverkets riktade tillsyn av det systematiska arbetsmiljöarbete, AFS 2002:1, inom tre av kommunens förvaltningar. Utbildningsförvaltningen var en av dessa där grundskolan granskades.

Övrigt

Annelie Holmlund, nämndsekreterare, informerar om kommande förändring av e-meetings, det system som idag används för delning av nämndshandlingar.

§ 48

Personalplaneringsprocess - avstämning

Åsa Bergström, HR-chef, informerar nämnden i enlighet med årshjul om status i personalplaneringsprocessen för vt-22.

§ 49

Elevenkät 7-9 och Särskoleenkät

Skolstrateg Fredrik Strandgren informerar om resultat och analyser efter genomförda elevenkäter avseende 7–9 samt särskola.